

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem-Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Mesterképzés MA
1.6 Szak / Képesítés	Kulturális örökség kutatása és hasznosítása

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Világi és egyházi írott kultúra Erdélyben a 16–17. században						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Sipos Gábor dr. habil., nyug. egy. tanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Sipos Gábor						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					50
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					50
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	30				
3.8 A félév össz-óraszama					
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák (transzverzális komp = általános készségek)

Szakmai kompetenciák	•
Transzverzális kompetenciák	•

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célja az erdélyi világi és egyházi írott kultúra kora újkori helyzetének megismerése, különös tekintettel a hivatali írásbeliségre. 	•
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy tárgyalja a világi és egyházi levéltárképző intézményeket: a fejedelmi kancelláriát, a városokat, a hiteleshelyeket, az intézményesült protestáns egyházakat, a katolikus írásbeliség jellegzetességeit. A 17. században tapasztalható fejlődést a kancellária mellett a megyei írásbeliségben mutatja be, tárgyalja a protestáns egyházak különféle szintű irattermelését, annak jellegzetességeit. Kitér a főnemesi családok irattermelésére, levéltáraik jellegzetességeire. 	•

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
8.1.1 A fejedelmi kancellária kialakulása, munkaszervezése, irattermelése, művelődési szerepe.		
8.1.2 A városi írásbeliség jellegzetességei: polgárkönyvek, céhek iratai. A városi jegyzők kulturális szerepe		
8.1.3 Erdélyi hiteleshelyek átmeneti helyzetben az egyházi környezetből a világi intézményig.		
8.1.4 Az erdélyi katolikus egyház írásos kultúrája a 16. században.		
8.1.5 Az intézményesült protestáns egyházak írásos kultúrája a 16. században.		
8.1.6 A fejedelmi kancellária munkája a 17. században. Más központi állami intézmények irattermelése		
8.1.7 Megyei írásbeliség a 17. században: jegyzőkönyvek, adónyilvántartások.		
8.1.8 A református egyház különféle szintű intézményei és írásbelisége –17. század.		
8.1.9 Az unitárius egyház különféle szintű intézményei és írásbelisége –17. század.		

8.1.10. Katolikus plébániák és szerzetesrendek írásos kultúrája a 17. században		
8.1.11 Egyházi kollégiumok szervezete és irattermelése a 17. században		
8.1.12 A városok intézményeinek működése, irattermelésük.		
8.1.13. Családi birtokok gazdasági jellegű irattermelése. Missilisek, más írásos emlékek		
8.1.14. Egyházi és világi intézmények együttműködése		
<p>Könyvészet</p> <p>Bucsay Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945. Bp. 1985.</p> <p>Magyar művelődéstörténet. Bp. 1998. Osiris. (ebből az 5. fejezet: Szellemi élet a kora újkorban 204–256.</p> <p>Tarnóc Márton: Erdély művelődése Bethlen Gábor és a két Rákóczi György korában. Bp. 1978.</p> <p>Pápai Páriz Ferenc: Békességet magamnak, másoknak. Közzéteszi Nagy Géza. Bukarest, 1977, Kriterion. (a bevezető tanulmány)</p> <p>Juhász István: A székelyföldi református egyházmegyék. Kolozsvár, 1947.</p> <p>Jakó Zsigmond–Juhász István: Nagyenyedi diákok 1662–1848. Bukarest, 1979. (a bevezetők)</p> <p>Dáné Veronka: Torda vármegye jegyzőkönyvei I. Kvár 2009.</p> <p>Bogdándi Zsolt: A kolozsmonostori konvent a fejedelemség korában. Kvár. 2012. ETF 274</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A központi adminisztráció irattermelése: fejedelmi kancellária, hiteleshelyek		
2. A városi levéltárak jellegzetességei		
3. Vármegyei protocollumok		
4. A katolikus egyház irasttermelő szerepe		
5. A református egyház intézményei és iratai		
6. Az unitárius egyház intézményei és iratai		
7. Az egyházi kollégiumok levéltára		
Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•
---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás		szóbeli	100 %
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Az 5. osztályzat elérése 			

Kitöltés dátuma

....2020. március 25.....

Előadás felelőse

...Sipos Gábor....

Szeminárium felelőse

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

....Nagy Róbert ..